

Patienten og opgaverne

AF BANDAGIST JENS OLSEN

Vi skelner mellem 2 meget forskellige typer af opgaver til patienten:

Protesen: Udfylder eller erstatter en mangel et eller andet sted på kroppen.

Orthosen som vi kalder bandagen for i dag, kan udføre en støtte på svage eller skadede strukturer. Den kan også medvirke til at formkorrigere et blødt børne/spædbarns-skellet, som af forskellige grunde udvikler en skæv arkitektur under væksten.

Måltagning

Opmåling og formafstøbning af menneskekroppen frembyder forskellige problemstillinger for bandagisten.

Kroppen bugter og krummer sig i runde former. Den er herved vanskelig at opmåle med lineal, vinkel eller lodstok. Der er ganske enkelt ingen rette linier. Vi må i stedet for klare os med et målebånd og et godt øjemål.

Ved konstruktion af et hus f.eks. vil der til en sammenligning næsten udelukkende være rette linier. Det giver store fordele ved, at man helt præcist kan fastlægge bl.a. husets areal og omkreds. Der kan så udføres beregninger på materialernes styrke og dimension ud fra disse data.

Huset vil desuden have en konstant stillestående og stabil position i rummet. Det render med andre ord ikke nogen steder.

Opmålingen af kroppens konturer og de enkelte segmenters konfigurationer kan derimod ikke blive helt præcis. Man må acceptere en vis grad af måleusikkerhed omkring nogle af de mange detaljer, som indgår i helheden af det færdige resultat.

Der vil som regel altid være nogle småting som skal efterjusteres. I øvrigt kan selv moderne laserudstyr ikke udmåle vinkler på under 2° på rygraden, så den lineære præcision har her visse begrænsninger.

Vores arbejdsmetode som bandagister bliver derfor af et blandet håndværksmæssigt tilsnit. Vi har været nødt til at smugkigge de klassiske billedhuggere over skuldrene og forsøgt at lære lidt af dem om opbygningen af vellignende skulpturer.

Som udgangspunkt benytter vi gipsbindene til at formafstøbe kroppen i en funktionel position. Herved kan vi opbygge en individuel gipsskulp-tur, et aftryk og fremstille protesen/ortosen på denne model.

Rent praktisk inspicerer man huden og afmærker underliggende skelet-strukturer som ikke tåler tryk/belastning fra protese/ortose.

Herefter ruller man gipsbindene på og bruger så sine hænder til at forme og omforme den underliggende hudflade. Den får på denne måde en jævn og nogenlunde ensartet konsistens.

Denne omformning skaber en velegnet anlægsflade for videre opbygning af hjælpemidler. Lidt i stil med at pakke sne til snebolde eller forme en snemand.

Der kan opstå situationer, hvor man kommer til at omvikle gipsen på en måde, så den bagefter er svær at aftage igen.

Det kan f.eks. forekomme ved oprettende afstøbninger af arme eller ben med kraftig spasticitet.

På grund af oprettningen vil der være et stort spænd inden i bandagen. Herved kan hånden eller foden kile sig fast eller aftrykket kan blive deformeret.